

INFORMATION 2011-08-22

Problem med DON i årets havreskörd

Spannmålshandeln har konstaterat att det även i år finns förhöjda halter av mykotoxinet DON i havre i västra Sverige. Genom ett gemensamt branschprojekt har de svenska handelsföretagen varit mycket tidigt ute och provtagit den svenska havren. Dessa prover visar på förhöjda halter av DON, vilket skapar problem för både lantbrukarna och handel. För att underlätta situationen har en branschrekommendation tagits fram.

Under flera år har det på många håll i Europa till och från funnits problem med vissa svampgifter, så kallade mykotoxiner, i spannmål. De senaste åren har det även varit en del problem med mykotoxinet DON (Deoxynivalenol) i Sverige, framförallt i havre i vissa regioner. Därför har den svenska spannmålshandeln sedan i våras ett gemensamt provtagningsprojekt, där man söker identifiera eventuella problem redan innan skörd. Syftet är att genom tidig information och ett gemensamt synsätt underlätta hantering, sortering och handel med havre.

Fram till i mitten av augusti har knappt trettio prover, från i första hand västra Sverige (Västergötland, Värmland och Dalsland) analyserats och det kan nu konstateras att det finns klara problem med halterna av DON i denna region. Många prover ligger över gränsvärdet för livsmedel, men under riktvärdet för foderspannmål. Det bör framhållas att det också finns prover som visar på mycket låga halter av DON, långt under gränsvärdet. Det ser i dagsläget ut som att det är mindre problem med DON i övriga Sverige, men det är fortfarande för tidigt att dra några definitiva slutsatser om detta

För att underlätta situationen för både lantbrukare och handel har den svenska spannmålshandeln tagit fram en rekommendation om hur årets havreskörd skall hanteras i de områden där det finns problem med DON. Bakom rekommendationen står Lantmännen, Svenska Foder AB och medlemmar i Föreningen Foder och Spannmål.

– Vi är klart bekymrade över de provresultat vi sett så här långt, men samtidigt inte helt förvånade, eftersom vi redan förra året såg en hel del problem. Det faktum att vi nu tidigt identifierat att det finns problem gör det dock lättare att hantera situationen och gör det möjligt att bättre säkerställa kvaliteten på olika partier. Det är också en förutsättning för en bra och korrekt betalning till lantbrukarna, men också avgörande för att vi skall kunna leverera en kvalitetsvara till våra kunder, säger Göran Karlsson, produktmarknadschef på Lantmännen Lantbruk.

Branschrekommendationen innebär bland annat att alla inleveranser till handeln från riskområden kommer att provtas och sorteras i tre olika fraktioner.

- a) Grynhavre - vara som förutom grundläggande grynhavrekvalitet har ett DON-värde på högst 1750 mikrogram/kg.

- b) Foderhavre - vara som förutom grundläggande kvalitet har ett DON-värde på mellan 1750 och 8000 mikrogram/kg
- c) Bränslekärna - vara som har ett DON-värde över 8000 mikrogram/kg

Även aktörer utanför riskområdet uppmanas att utöka sin provtagning med avseende på DON för att säkerställa kvaliteten i levererade varor.

Erik Hartman, vd för branschorganet Föreningen Foder & Spannmål, och Mats Jönsson, spannmålschef på Svenska Foder, säger i en gemensam kommentar till de nya rekommendationerna att det är av stor vikt både för svensk spannmålsodling och handel att man hittar sätt att hantera den här typen av problem. Det är därför väldigt positivt att vi i branschen gemensamt och så här tidigt har kunnat identifiera problemen och enas om hur vi skall hantera dem.

För mer information, kontakta:

Erik Hartman, Föreningen Foder & Spannmål, 0708-56 99 50

Mats Jönsson, Svenska Foder AB, 046-32 58 10

Göran Karlsson, Lantmännen Lantbruk, 011-21 80 05